ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การควบคุมใฟป่าของประชาชนพื้นที่เขตกันชน อุทยานแห่งชาติ

แจ้ซ้อน

ชื่อผู้เขียน

นายรณรงค์ เกิดนวล

สิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ คร. อนุรักษ์ ปัญญานุวัฒน์ ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี

กรรมการ

ศาสตราจารย์ คร. มนัส สุวรรณ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาการควบคุมไฟบ้า โดยเบ่รียบเทียบกัน ระหว่างผู้นำชุมชนกับประชาชน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมไฟบ้า ของผู้นำชุมชน และประชาชน พื้นที่เขตกันชนอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง

ในการดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 ราย จำแนกเป็นกลุ่มผู้นำชุมชน 49 ราย และกลุ่มประชาชนทั่วไปในพื้นที่ศึกษา 253 ราย แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจง ความถี่ ด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเคียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มประชาชนทั่วไป ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี รองลงมาคือ 26 – 35 ปี มีการศึกษาในระดับประถมศึกษามากที่สุด และส่วนมากประกอบ อาชีพรับจ้าง รองลงมาคือ รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

การศึกษาจริยธรรมในการควบคุมไฟป่า ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านเหตุผลเชิงจริยธรรม และด้านทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยม พบว่า ทั้งกลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มประชาชน มีเหตุผลเชิงจริยธรรม และมีทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยมในการควบคุมไฟป่า อยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน

ส่วนการได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องไฟป่า พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนได้รับข้อมูลในระดับมาก แต่ กลุ่มประชาชนได้รับเพียงปานกลางเท่านั้น

สำหรับการมีส่วนร่วมในการควบคุมไฟป่า พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีส่วนร่วมค้านการตัดสินใจ

และการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย แต่มีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์จากการควบคุมไฟป่า อยู่ใน ระดับปานกลาง และมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผลการควบคุมไฟป่า อยู่ในระดับน้อย

การควบคุมไฟป่าในด้านการช่วยป้องกัน ไฟป่า พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชน มีการประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่ามากกว่ากลุ่มประชาชนทั่วไป โดยจัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการจัดเวรยามตรวจเฝ้า ระวังไฟป่า พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนมีการปฏิบัติในระดับน้อย โดยปฏิบัติมากกว่ากลุ่มประชาชนซึ่งปฏิบัติ ในระดับน้อยมาก ในด้านการทำแนวกันไฟ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนมีการปฏิบัติในระดับมาก มากกว่ากลุ่มประชาชนที่ปฏิบัติในระดับปานกลาง สำหรับการชิงเผา พบว่าทั้งสองกลุ่มต่างปฏิบัติใน ระดับปานกลาง แต่กลุ่มผู้นำชุมชน มีการชิงเผามากกว่ากลุ่มประชาชนทั่วไป สำหรับด้านการดับไฟป่า พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีการดับไฟป่าทางตรง ในระดับปานกลางทั้งสองกลุ่ม แต่กลุ่มผู้นำชุมชนใช้วิธีดับ ไฟป่าทางตรง น้อยกว่ากลุ่มประชาชนทั่วไป ส่วนการดับไฟป่าทางอ้อม ทั้งสองกลุ่มต่างปฏิบัติใน ระดับปานกลางด้วยเช่นกัน แต่กลุ่มผู้นำชุมชนใช้วิธีดับ ไฟป่าทางอ้อมมากกว่ากลุ่มประชาชนทั่วไป

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม ไฟป่าของกลุ่มตัวอย่างพบว่า อาชีพ ระคับการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเรื่องไฟป่า และการมีส่วนร่วมในการควบคุม ไฟป่าที่แตกต่างกัน ล้วนมีผลให้การคำเนิน งานประชาสัมพันธ์ป้องกัน ไฟป่าแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่ทำให้การจัดเวรยามตรวจเฝ้าระวัง ไฟป่ามี ความแตกต่างกัน ได้แก่ จริยธรรมในค้านทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยม ความรู้เรื่องไฟป่า และการมีส่วนร่วม ในการควบคุม ไฟป่า ขณะที่ปัจจัยที่ทำให้การควบคุม ไฟป่า ในค้านการช่วยป้องกัน ไฟป่าค้วยการทำ แนวกัน ไฟ แตกต่างกัน ได้แก่ จริยธรรมในค้านทัศนคติ คุณธรรม ค่านิยม การ ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เรื่องไฟป่า และการมีส่วนร่วม สำหรับปัจจัยที่ทำให้การควบคุม ไฟป่าด้วยการซิงเผาแตกต่างกันคือ ระคับการศึกษา และการมีส่วนร่วมเฉพาะในค้านการแบ่งปันผลประโยชน์ ส่วนปัจจัยที่มีผลทำให้การ คับ ไฟป่าทางตรงแตกต่างกัน ได้แก่ อาชีพ และการมีส่วนร่วมเกือบทุกค้าน ยกเว้นค้านการแบ่งปันผลประโยชน์ และปัจจัยที่มีผลทำให้การควบคุม ไฟป่าด้วยการคับ ไฟป่าทางอ้อม มีความแตกต่างกัน ได้แก่ อาชีพ เหตุผลเชิงจริยธรรม การมีส่วนร่วมค้านการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมค้านการปฏิบัติในการ ควบคุม ไฟป่าเท่านั้น

Independent Study Title

Forest Fire Controlling of People in the Buffer Zone of

Jae Son National Park

Author

Mr. Ronnarong Kirdnuan

M.A.

Man and Environment Management

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat

Chairman

Assoc. Prof. Prayad Pandee

Member

Prof. Dr. Manat Suwan

Member

ABSTRACT

The purposes of this study were to study the forest fire control by comparing with the communities' leaders and people, and the factors that concerning with the forest fire control in the buffer zone of the Jae Son National Park in Lumpang province.

The researcher collected data from group samples, consisting of 49 leaders and 253 people in the study zone. The program of SPSS for Windows was applied to analyse the data using frequency distribution, percentage, mean, One-way ANOVA and correlation coefficient.

The results of this study were as follows:

The majority of the leader group and people group were between 36 - 45 years old and 26 - 35 years old respectively. Their educational qualification was primary education level. They were employees and government officials.

The ethics of forest fire control consisted of 2 parts: ethical reasons and attitude reasons of forest fire control showed that both groups had such ethics and attitudes at a high level. Their information perception about forest fire control showed that the leader group received information at a high level, but the people group had at a moderate level.

The leader group encouraged people in a forest fire prevention activity much more than the people group did, and the later one performed at a moderate level. The guard management for watching and preventing forest fire showed that the leader group practice was found at a low level, but the people group was at a very low lever. The construction of fire prevention

line showed that the leader group did more than the people group. Additionally, other activities were found conducted by the group leaders much more than those of group of people, and at a high level.

The factors affected the forest fire control of the samples showed that professionals, perception level of data, and different co-operations of forest fire control resulted in a different promotion. The factors affected different guard management for watching and prevention were attitude, ethics, knowledge about forest fire, and co-operations. The factors that helped preventing the forest fire were ethics, data perception, and co-operations. The factors that had difference in burning control were the educational level, and co-operation. However, the factors that had significant difference on direct fire distinguish were professionals and co-operation, while the indirect fire distinguish had significant difference on profession, ethics, co-operation in decision making and forest fire control.